

sūktāni śasyante traishṭubhāni ca jāgatāni ca. mithunam vai paṣavaḥ paṣavaḥ chandānsi, paśūnām avaruddhyai || 21 || 7 ||

1 Yathā vai puruṣa evaṁ vishuvāns. tasya yathā dakṣhiṇo 'rdha evaṁ pūrvo 'rdho vishuvato, yathottaro 'rdha evaṁ uttaro 'rdho vishuvatas, tasmād uttara ity ācakshate. prabāhuk sataḥ śira eva vishuvān. bidalasamḥita iva vai puruṣas, tad dhāpi syūmeva madhye śīrṣhṇo vijñāyate 2 tad āhur: vishuvaty evaitad ahaḥ śaṁsed, vishuvān vā etad ukthānām uktham, vishuvān vishuvān iti ha vishuvanto bhavanti śreshṭhatām aśnuvata iti 3 tat-tan nāḍṛityam. samvatsara eva śaṁsed, reto vā etat samvatsaram dadhato yanti 4 yāni vai purā samvatsarād retānsi jāyante yāni pañcamāsyāni yāni śaṇmāsyāni, srīvyanti vai tāni, na vai tair bhuñjate 5 'tha yāny eva daṣamāsyāni jāyante yāni sām̐vatsarikāni, tair bhuñjate. tasmāt samvatsara evaitad ahaḥ śaṁset 6 samvatsaro hy etad ahar āpnoti, samvatsaram hy etad ahar āpnuvanty. esha ha vai samvatsareṇa pāpmānam apahata esha vishuvatā, nṛgebhyo haiva māsaiḥ pāpmānam apahate, śīrṣhṇo vishuvatā 7 pa samvatsareṇa pāpmānam hate 'pa vishuvatā ya evaṁ veda 8 vaiṣvaka-rmaṇam ṛishabhaṇi savanīyasyopālambhyam ālabheran divirūpam ubhayata etam mahāvratīye 'hanī 9 ndro vai Vṛitram hatvā viṣvakarmābhavat, Prajāpatiḥ prajāḥ śṛishṭvā viṣvakarmābhavat. samvatsaro viṣvakarmendram eva tadātmānam Prajāpatiṁ samvatsaram viṣvakarmānam āpnuvantīndra eva tadātmani Prajāpatau samvatsare viṣvakarmaṇy antataḥ pratitishṭhanti. pratitishṭhathi ya evaṁ veda ya evaṁ veda || 22 || 8 ||

Iti caturthapañcīkayām tṛitīyo 'dhyāyaḥ.

Ity aṣṭādāśe 'dhyāye 'ṣṭamaḥ khaṇḍaḥ.

1 Prajāpatir akāmayata: prajāyeya, bhūyān syām iti. sa tapo 'tapyata, sa tapas taptvemaṁ dvādaśāham apasyad